

ชื่อผลงานวิจัย (ไทย)

ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ ที่มีต่อความรับผิดชอบ ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ และการแสวงหาความรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยเพชรบูรณ์

ชื่อผลงานวิจัย (อังกฤษ)

The Effects of using a learning methodology model for developing quality of learner leading to moral, wisdom, and learning society for responsibility, mathematics problem solving ability and knowledge seeking of mathayomsuksa 6 students of Kanchanapisekwittayalai Phetchabun School

ชื่อนักวิจัย

นางมาราศรี มีโชค

ปีที่ผลงานวิจัยเสร็จ

2553

ประเภทของงานวิจัย

หลักสูตรและการเรียนรู้

คำสำคัญ

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน , การแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ , การแสวงหาความรู้

ความเป็นมา/หลักการและเหตุผล

แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545–2559) ได้กล่าวถึงวิสัยทัศน์ของการศึกษาไทยว่า คนดี คือ คนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น มีวินัย ประหยัด มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูลมีเหตุผล รู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ พากเพียร ขยัน สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545 : 5) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและมาตรา 24 กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545 : 12,28)

ในด้านคุณภาพการศึกษาของไทย พบว่า มีมาตรฐานคุณภาพการศึกษาค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับคุณภาพมาตรฐานการศึกษา

ของอีกหลายประเทศในระดับเดียวกัน เด็กและเยาวชนไทยยังไม่ได้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ทั้งนี้สาเหตุอาจเป็นเพราะขาดการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น ความมีวินัย ความรับผิดชอบ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การแสวงหาความรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545 : 33)

ดังนั้นเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา คือ การพัฒนาคนให้มีคุณภาพในสังคมอนาคต โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 24 ได้กล่าวถึง การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการเผชิญ และประยุกต์ใช้ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงผสมผสานความรู้อย่างสมดุลปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม จัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้อย่างรอบด้าน เพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ โดยทั่วไปการสอนครูต้องเร่งสอนเนื้อหา ให้ทันเพื่อการประเมินผล ทำให้วิธีสอนเน้นเฉพาะการบรรยายให้ฟัง ครูเป็นผู้ป้อนความรู้ให้ นักเรียนเป็นฝ่ายรับรู้ แล้วครูถามให้ตอบและจบที่ครูเชื่อว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจโดยการตรวจสอบจากการทำแบบฝึกหัดของนักเรียน (ลัดดา ภูเกียรติ. 2542: 1)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ซึ่งน่าจะตอบสนองลักษณะอันพึงประสงค์เหล่านี้ได้ เพราะการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อและหลักการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ที่เชื่อมั่นในศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน มีหลักการสำคัญคือ การจัดการเรียนการสอนจะต้องเน้นให้เกิดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่เกิดจากผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองในสภาพแวดล้อมของการมีตัวแบบที่ดีการมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยที่ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ แสวงหาความรู้ แก้ปัญหาจากกิจกรรมการเรียนรู้และเชื่อมโยงเข้ากับประสบการณ์ของผู้เรียน โดยเน้นให้เกิดการสะท้อนสิ่งที่คิด สิ่งที่แก้ปัญหา และสิ่งที่จะนำไปปฏิบัติด้วยการใช้หลักคิดและมีมนุษยสัมพันธ์ในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง เพื่อพัฒนาตนเอง/ ครอบครัว/ ชุมชน/ สังคม และประเทศชาติให้ก้าวหน้าไปพร้อมกับความสมดุล ตลอดจนพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่างๆ โดยใช้คุณธรรมกำกับความรู้ เน้นหลักเหตุผล ไม่ประมาท โดยใช้สติและปัญญาในการทำในสิ่งที่ถูกต้อง เพื่อเพิ่มทางเลือกและพัฒนาศักยภาพของแต่ละคน ให้สามารถอุ้มชูตัวเราและครอบครัวได้ ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสงบสุข รู้รักสามัคคี อยู่ร่วมกับประเทศชาติได้อย่างสมดุลและยั่งยืน และมีค่านิยมที่ดีงาม รักรักษาคุณค่าของความเป็นไทย ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ได้แก่ทักษะการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ โดยมุ่งศึกษาคุณธรรมด้านความรับผิดชอบ ภูมิปัญญาด้านความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้านการแสวงหาความรู้ของนักเรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้
3. เพื่อเปรียบเทียบการแสวงหาความรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยเพชรบูรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 40

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 40 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 30 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง

ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา/ที่เกี่ยวข้อง

รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ มีองค์ประกอบขั้นตอน การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีกลุ่มพุทธิปัญญา นิยมตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้และทฤษฎีการเรียนรู้ทาง สังคมเชิงพุทธิปัญญา เป็น 5 ขั้นตอน ที่เรียกว่า “PLRCA Model” ประกอบด้วย

1. **ขั้นเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ (Preparing: P)** เป็นขั้นของการเตรียมความพร้อมผู้เรียนในด้านการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละขั้นตอน และชี้แนะสื่อประกอบการเรียนการสอน รวมถึงแหล่ง เรียนรู้ และบทบาทในการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้ด้วยกระบวนการจัดการความรู้ในการสร้างความรู้ สังเคราะห์ความรู้ ให้เหมาะสม กับการใช้งานและนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. **ขั้นเรียนรู้สิ่งใหม่โดยเชื่อมโยงกับความรู้เดิมและความเข้าใจที่มีอยู่ในปัจจุบัน แล้วฝึกปฏิบัติ (Learning: L)** เป็นขั้น ของการทบทวนความรู้ความเข้าใจและทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เรื่องใหม่ เน้นให้เรียนรู้จากประสบการณ์ (experiential learning) เชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้ใหม่กับความรู้เดิมและความเข้าใจที่มีอยู่ในปัจจุบัน จากนั้นจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีหรือวิธีจัดการ เรียนรู้ที่เหมาะสมกับลักษณะเนื้อหา เช่น สถานการณ์สมมติ (situating Learning) ใช้ปัญหาเป็นหลัก (problem based learning) การนำตนเอง (self- directed Learning) การฝึกปฏิบัติ (action learning) ในห้องฝึกปฏิบัติการ เป็นต้น

3. **ขั้นสะท้อนความคิดเชื่อมโยงกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Reflecting: R)** เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้มีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเนื้อหา ด้านทักษะต่างๆ ที่ใช้ในการเรียนรู้ เช่น ทักษะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหา และการนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ โดยใช้คุณธรรมกำกับความรู้ เน้นหลักเหตุผล ไม่ประมาท โดยใช้สติและปัญญาในการทำในสิ่งที่ถูกต้องในบทบาทความ เป็นพลโลกที่ดี

4. **ขั้นสร้างความรู้และประยุกต์ใช้ (Constructing: C)** เป็นขั้นที่ให้นักเรียนได้แสดงผลงานที่หลากหลายและเกิดการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงออกซึ่งความสามารถในเรื่องที่ผู้เรียนรู้ และปฏิบัติได้ เช่น การนำเสนอด้วยปาก เปลา่ แสดงด้วยแผนภูมิต่างๆ ภาพถ่าย แสดงแบบโดยการใช้อินเทอร์เน็ต นำเสนอผลงานกลุ่ม เป็นต้น

5. **ขั้นประเมินผล (Assessing: A)** เป็นขั้นของการวัดและประเมินผลความสามารถในการเรียนรู้ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ครอบคลุมทั้งการวัดก่อนเรียน การติดตามผลระหว่างเรียนและการวัดผลภายหลังเรียนตามเกณฑ์ ที่กำหนด โดยการถาม-ตอบ-อภิปราย ให้สาคิต ให้สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม เสนอผลงาน ทำแบบทดสอบ โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

วิธีการวิจัย

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยประเมินความรับผิดชอบ ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และการแสวงหาความรู้ของนักเรียนกลุ่ม ตัวอย่างก่อนเรียนด้วยรูปแบบ

2. ผู้วิจัยดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่

สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้

2.1 ระยะเวลาทดลอง ระหว่างวันที่ 31 มกราคม 2554 ถึงวันที่ 4 มีนาคม 2554

2.2 การจัดช่วงเวลาในการทดลอง จำนวน 5 สัปดาห์ๆ ละ 4 วัน

3. หลังจากดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้เสร็จสิ้น ผู้วิจัยประเมินความรับผิดชอบ ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ และการแสวงหาความรู้ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

4. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเปรียบเทียบความรับผิดชอบ ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และการแสวงหาความรู้ ก่อนและหลังการใช้วิธีสอนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ความรับผิดชอบ ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และการแสวงหาความรู้ โดยใช้วิธีสอนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ใช้ค่าสถิติดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. การเปรียบเทียบความรับผิดชอบ ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และการแสวงหาความรู้ ก่อนและหลังการใช้วิธีสอนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ วิเคราะห์ความแตกต่าง โดยการทดสอบค่าที (t-test แบบ dependent)

ผลการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ มีการแสวงหาความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ที่มีต่อความรับผิดชอบ ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และการแสวงหาความรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ด้านความรับผิดชอบ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ มีการใช้กิจกรรมที่หลากหลาย มีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีการทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เด็กชอบและได้ฝึกทักษะ การคิด การแก้ปัญหา การติดตามเรื่องราว แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการทำงานร่วมกัน ทำให้เด็กมีความสุข สนุกสนาน ไม่เบื่อหน่ายรวมทั้งบทบาทของผู้วิจัยที่มีการสอดแทรกความรู้ตามวัตถุประสงค์ในทุกขั้นตอนของกิจกรรมและจะให้การเสริมแรงทันทีโดยใช้การให้ข้อมูล

ย้อนกลับและกล่าวคำชมเชย ในกรณีที่ได้เกิดแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยมีการแสดงความคิดเห็นหรือการแสดงออกที่แสดงถึงความรับผิดชอบ ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบและปฏิบัติตนเองให้มีความรับผิดชอบได้ ทำนองเดียวกันกับงานวิจัยของณัฐนิชา ศรีพิมลปาดิ (2551 : 88) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คู่มือพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่พบว่า คะแนนความรับผิดชอบของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการใช้คู่มือพัฒนาความรับผิดชอบสูงกว่าก่อนการใช้คู่มือความรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทำนองเดียวกันกับงานวิจัยของคำนิง อยู่เลิศ (2541 : 40-41) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดเศวตฉัตร เขตคลองสาน กรุงเทพฯ พบว่า นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนดีขึ้นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีกว่านักเรียนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม แสดงให้เห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มเป็นวิธีหนึ่งซึ่งช่วยให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้นกว่าเดิม

2. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ความรู้ หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการแก้ปัญหา และนำมาใช้ตัดสินใจ ทำนองเดียวกันกับงานวิจัยของวิชัย บุญเลิศ (2547 : 117) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน วิชาคณิตศาสตร์ ที่เน้นความคิดสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มทักษะการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่พบว่า เมื่อเปรียบเทียบทักษะการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมตามขั้นตอนของหลักการเรียนรู้ของนักเรียน โดยก่อนเริ่มการแก้ปัญหาผู้วิจัยได้ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่านโจทย์ปัญหา กระตุ้นให้นักเรียนสนใจข้อมูลต่างๆ ในโจทย์ปัญหา ซึ่งการกระตุ้นด้วยคำถามเพื่อให้นักเรียนได้คิดหาแนวทางไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมจะให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นและภาคภูมิใจในตนเองดังที่บรูเนอร์ (Bruner, 1977) ได้เสนอความคิดว่า การที่นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้นั้น ควรให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองและได้ปฏิบัติจริงด้วยตนเอง ผู้วิจัยจึงจัดกิจกรรมที่ให้ออกาสนักเรียนได้แสดงความคิดว่าจะใช้วิธีการใด เพื่อแก้ปัญหาและระหว่างการแก้ปัญหา ผู้วิจัยจะช่วยเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหา เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้วิธีการคิดที่แตกต่างกัน ได้ตรวจทานความถูกต้อง และหลังจากแก้ปัญหาได้ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงวิธีทำ อธิบายแนวคิดของนักเรียนเอง และตรงตามทีโพลยา (Polya, 1975) ได้กล่าวถึง การช่วยเหลือนักเรียนในขณะที่แก้ปัญหาและต้องการความช่วยเหลือนักเรียน ต้องการเวลาในการพิจารณา วิเคราะห์คำถาม การหาคำตอบและการตรวจสอบคำตอบ

3. ด้านการแสวงหาความรู้ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ มีการแสวงหาความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ มีหลักการสำคัญคือ การจัดการเรียนการสอนจะต้องเน้นให้เกิดการเรียนรู้โดยเป็นกระบวนการที่เกิดจากผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองในสภาพแวดล้อมของการมีตัวแบบที่ดี มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ แสวงหาความรู้ แก้ปัญหาจากกิจกรรมการเรียนรู้ และเชื่อมโยงเข้ากับประสบการณ์ของผู้เรียน โดยเน้นให้เกิดการสะท้อนสิ่งที่คิด สิ่งที่แก้ปัญหา และสิ่งที่จะนำไปปฏิบัติด้วยการใช้หลักคิด และมีมนุษย์สัมพันธ์ในการดำเนินชีวิต โดยนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมมือกันค้นคว้าหาความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และแก้ปัญหา นักเรียนสามารถเลือกเลือกเรื่องที่นักเรียนสนใจในการศึกษา ทำการศึกษาค้นคว้า ลงมือปฏิบัติและตัดสินใจในการเลือกวิธีการทำงานด้วยตนเอง ใช้วิธีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองทั้งในและนอกเวลาเรียน เพื่อศึกษาค้นคว้าหาคำตอบที่ตนเองสงสัยหรือทำการศึกษาดูโดยมีครูเป็นผู้คอยให้คำปรึกษาและแนะนำ เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่ตั้งไว้ (วาริรัตน์ แก้วอุไร, 2553 : 45 - 46) ทำนองเดียวกันกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ดังที่วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2545 : 11) ที่กล่าวว่า การที่ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้กระทำจะทำให้เกิดความพร้อมและความกระตือรือร้นที่จะเรียนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการแสวงหาความรู้สูงขึ้น

📁 ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถพัฒนาและส่งเสริมให้นักเรียนได้ โดยครูผู้สอนจะต้องสนใจและให้คำแนะนำนักเรียนอย่างใกล้ชิด
2. การจัดกิจกรรมตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้จะเกิดประสิทธิผลมากขึ้น ผู้สอนจะต้องให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง สืบค้นความรู้ด้วยตนเอง ครูเป็นผู้แนะนำและให้ข้อเสนอแนะกับนักเรียน ซึ่งการที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเองจะส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาความรับผิดชอบ การแก้ปัญหา และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
3. การออกแบบวิธีการวัดในกระบวนการประเมินผล เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลต้องไม่มากจนเกินไป เพราะจะทำให้ผู้เรียนและผู้สอนมีกิจกรรมที่เกิดจากการวัดและประเมินผลมากทำให้กิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินการไม่ทันตามเวลาที่กำหนด

📁 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวัดเจตคติต่อการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ เพื่อจะทำให้ทราบว่านักเรียนมีเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้อย่างไร
2. ควรนำตัวแปรอิสระที่เป็นคุณลักษณะของนักเรียนเข้ามาร่วมศึกษา เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติของนักเรียน เพื่อจะได้มีสารสนเทศของการวิจัยที่มีประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ได้เฉพาะเจาะจงมากขึ้น